

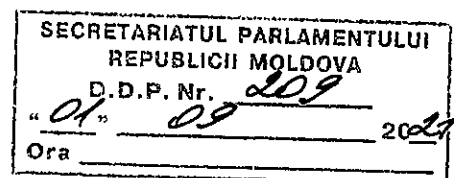
**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului Permanent
al Parlamentului RM**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la modificarea Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 08.05.2003.

Anexe:

1. Proiectul de lege
2. Notă informativă

Deputat în Parlament

C. Stăvileț, O. Reidman, G. Ciocan, O. Dugă, V. Batrîncea, V. Voronin, G. Bodnarenco, N. Rusel, D. Caraman, Y. Litore, Sr. Căpățină, V. Nigoi, V. Mădăruș

LEGE
cu privire la modificarea
Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 08.05.2003

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul unic. - Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 08.05.2003 (Monitorul Oficial al R.Moldova nr.84-86/392 din 16.05.2003), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 6 alin. (2) se completează cu lit. e) cu următorul cuprins:

”e) copiii războiului.”

2. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

”Veterani ai muncii sunt considerate persoanele care au fost decorate cu ordine, medalii și insigna ”Veteran ai muncii” sau care s-au învrednicit de titluri onorifice ale Republicii Moldova sau ale fostei U.R.S.S. ori de distincții departamentale și au realizat o vechime în muncă necesară pentru stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă”.

3. Capitolul II se completează cu articolul 11¹ cu următorul cuprins:
”Articolul 11¹. Copiii războiului

”Copiii războiului se consideră cetățenii Republicii Moldova care la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial (2 septembrie 1945) au avut vârsta mai mică de 18 ani.”

4. La articolul 14 alin. (1) lit. c) va avea următorul cuprins:

”lit. c) o călătorie (tur-retur) pe an cu transportul feroviar sau auto de pasageri în cadrul statelor membre ale C.S.I. cu o reducere de 50% a costului biletului de călătorie ori o călătorie gratuită la doi ani sau o compensație nominativă pentru călătoria cu transportul urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor), care se acordă la locul de reședință de către

autoritățile administrației publice locale din contul bugetului respectiv. De acest drept beneficiază și persoana care o însoțește. Prevederea în cauză nu se extinde asupra persoanelor specificate la art. 7 alin. (2) pct. 1) lit.g);”

5. La articolul 14 alin. (1) lit. g) va avea următorul cuprins:

”g) bilete de tratament sanatorial gratuit o dată în an în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și în alte instituții de acest tip sau, la alegere, în locul biletelor de tratament, la o compensație bănească o dată la un an, în condițiile stabilite de Guvern. De acest drept beneficiază și persoana care o însoțește. Prevederea în cauză nu se extinde asupra persoanelor specificate la art. 7 alin. (2) pct. 1) lit. g);”

6. Articolul 14 p. (1) lit. i) va avea următorul cuprins:

”i) asigurare gratuită cu proteze, inclusiv ortopedice, cîrje, articole protetico-ortopedice, cărucioare, aparate auditive și implanturi cardiace;”

7. Articolul 15 alin. (1) lit. c) va avea următorul cuprins:

”c) o călătorie (tur-retur) pe an cu transportul feroviar sau auto de pasageri în cadrul statelor membre ale C.S.I. cu o reducere de 50% a costului biletului de călătorie ori o călătorie gratuită la doi ani sau o compensație nominativă pentru călătoria cu transportul urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor), care se acordă la locul de reședință de către autoritățile administrației publice locale din contul bugetului respectiv. De acest drept beneficiază și persoana care însoțește o persoană cu dizabilități severe. Prevederea în cauză nu se extinde asupra persoanelor specificate la art. 7 alin. (2) pct.1) lit.g);”

8. Articolul 15 alin. (1) se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

”f¹) servicii de protezare dentară pentru veteranii celui de-al Doilea Război Mondial, în limita alocațiilor prevăzute în bugetul de stat, în modul stabilit de Guvern;”

9. La articolul 15 alin. (1) lit. g) va avea următorul cuprins:

”g) bilete de tratament sanatorial gratuit o dată în an în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și în alte instituții de acest tip sau, la alegere, în locul biletelor de tratament, la o compensație bănească o dată la un an, în condițiile stabilite de Guvern. De acest drept

beneficiază și persoana care o însoțește. Prevederea în cauză nu se extinde asupra persoanelor specificate la art. 7 alin. (2) pct. 1) lit. g);”

10. La articolul 15 alin. (1) lit. h) se exclude.

11. La articolul 15 alin. (1) lit. i) va avea următorul cuprins:

“i) asigurare gratuită cu proteze, inclusiv ortopedice, cîrje, articole protetico-ortopedice, cărucioare, aparate auditive și implanturi cardiace;”

12. Articolul 16 alin. (1) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

“a¹) alocații lunare de stat în mărimea de 500 lei;”

13. La articolul 16 alin. (1) lit. c) va avea următorul cuprins:

“c) bilete de tratament sanatorial, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenariat de diferite forme, o dată la trei ani în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii și Protecție Sociale și în alte instituții de acest tip, în condițiile stabilite de Guvern. Acest drept se extinde și asupra persoanelor care au realizat o vechime în muncă necesară pentru stabilirea pensiei pentru limita de vîrstă și care nu cad sub incidența articolului 9;”

14. Articolul 16 alin. (1) lit. d) va avea următorul cuprins:

“d) asigurare gratuită cu proteze, inclusiv ortopedice, cîrje, articole protetico-ortopedice, cărucioare, aparate auditive și implanturi cardiace;”

15. Capitolul III se completează cu articolul 17¹) cu următorul cuprins:

“Articolul 17¹. Măsurile de protecție socială a copiilor războiului

(1) Copiii războiului au dreptul la:

- a) alocații lunare de stat în mărimea de 500 lei;
- b) o călătorie gratuită tur-retur pe an cu transportul feroviar sau auto de pasageri sau o compensație nominativă pentru călătoria cu transportul urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor), care se acordă la locul de reședință de către autoritățile administrației publice locale din contul bugetului respectiv. Prevederea în cauză nu se extinde asupra persoanelor specificate la art. 7 alin. (2);
- c) călătorie gratuită cu toate mijloacele de transport urban de pasageri (cu excepția taximetrelor), cu transportul auto în comun (cu excepția taximetrelor), iar în localitățile sătești – în limitele unității

- administrativ-teritoriale respective, precum și cu transportul feroviar sau auto pe rutele suburbane;
- d) facilități fiscale conform prevederilor Codului fiscal;
 - e) asistență medicală în conformitate cu volumul asistenței medicale prevăzute în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală și la asigurare cu medicamente specifice de bază a bolnavilor după stabilirea diagnosticului definitiv în caz de tuberculoză, boli psihice endogene, boli oncologice maligne, diabet zaharat și insipid, miastenie, nanism hipofizat, fenilchetonurie, stare după transplant renal, SIDA, sifilis, alcoolism, narcomanie și toxicomanie, conform programelor de stat prioritare;
 - f) bilete de tratament sanatorial, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenariat de diferite forme, o dată la trei ani în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii și Protecție Sociale și în alte instituții de acest tip sau, la alegere, în locul biletelor de tratament, la o compensație bănească o dată la doi ani, în condițiile stabilite de Guvern;
 - g) asigurare prioritară cu medicamente din loturile de ajutoare umanitare;
 - h) asigurare gratuită cu proteze, inclusiv ortopedice, cârje, articole protetico-ortopedice, cărucioare, aparate auditive și implanturi cardiace;
 - i) indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă conform legislației în vigoare;
 - j) plasare prioritară în instituțiile sociale, iar persoanele singure – la deservirea la domiciliu;
 - k) prioritate la beneficierea de servicii în instituțiile de deservire socială, de alimentație publică, în întreprinderile gospodăriei comunale, de exploatare a spațiului locativ și în transportul interurban;
 - l) concediu de odihnă în perioada convenabilă, precum și la concediu suplimentar neplătit pe un termen de până la 2 săptămâni;
 - m) asigurarea accesului liber în centrele speciale de reabilitare sau în complexe sportive pentru practicarea diferitelor genuri de sport;
 - n) vizitarea gratuită a Muzeului Național de Arte Plastice, Muzeului Național de Istorie, Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, Muzeului Armatei Naționale;
 - o) prioritate la înscrierea în cooperativele de construcție și exploatare a garajelor colective, a stațiilor de parcare și deservire tehnică a mijloacelor de transport, în întovărășirile pomilegumicole;
 - p) prioritate la beneficierea de servicii de telefonie, inclusiv la instalarea telefonului cu o reducere a taxei de 20%, achitarea plăților de abonament telefonic și pentru convorbiri locale cu o reducere de 50%;

- q) indemnizație în caz de deces, în mărimea stabilită de Guvern;
- r) reduceri pînă la 50% la folosirea parcarilor auto, cu acordul proprietarilor acestora;
- s) reduceri la achitarea serviciilor comunale în mărimea stabilită de organele publice locale.

(2) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), f), l) și i) vor fi suportate din bugetul de stat. Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) vor fi suportate din mijloacele Fondului de susținere a populației.

(3) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. c) (parțial) și s) (parțial) vor fi suportate din bugetele administrative-teritoriale.

(4) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. j), n), și t) vor fi suportate din bugetul asurărilor sociale de stat, iar în cazurile prevăzute de lege – de la bugetul de stat.

(5) Cheltuielile ce țin de realizarea prevederilor alin. (1) lit g) sînt suportate de la bugetul de stat, în condițiile stabilite de Guvern.

(6) Cheltuielile legate de acordarea prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), r) și s) vor fi suportate de patroni sau furnizori de servicii.

(7) Cheltuielile legate de acordarea, în cadrul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, a prestațiilor prevăzute la alin. (1) lit. f) vor fi suportate de la bugetul de stat.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii cu
privire la veterani nr. 190 din 08.05.2003

Proiectul de lege elaborat are drept scop introducerea unei categorii noi de beneficiari ai Legii cu privire la veterani nr. 190/2003 și anume copiii războiului.

Aceste persoane au nevoie de garanții sociale și economice suplimentare în scopul creării condițiilor pentru un trai decent, pentru participarea lor în viața publică.

Astfel, inițiativa legislativă în cauză propune stabilirea unui șir de măsuri copiilor războiului în vederea ridicării bunăstării economice și a confortului moral, exprimate prin: acordarea indemnizației lunare în mărime de 500 lei, indiferent de plățile de care aceștia beneficiază în conformitate cu alte acte normative, dreptul la tratamentul balneosanatorial gratuit, asistență medicală în conformitate cu volumul de servicii prevăzute în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, facilități de conectare la servicii de telefonie, precum și de achitare a serviciilor comunale, asigurarea prioritară cu medicamente, vizitarea gratuită a muzeelor, altele. De protecția socială respectivă se vor bucura cetățenii, care nu au beneficiat de măsuri similare stabilite prin alte acte normative în vigoare.

Constatăm, că majoritatea persoanelor cu acest statut au ieșit la pensie pînă la reforma sistemului de pensii din anul 1998, avînd o vechime în muncă de peste 35 de ani. Însă, în procesul de stabilire a pensiei pentru limită de vîrstă acestor persoane i sa aplicat cel mai mic coeficient pentru calcularea cuantumului plății respective. Ca rezultat, categoria dată de oameni vîrstnici are cele mai mizere pensii.

Potrivit datelor statistice, în prezent în Republica Moldova locuiesc 107551 de persoane, care cad sub categoria copiilor razboiului.

Considerăm, că adoptarea prezentului proiect de lege va legifera la nivel național aportul deosebit al copiilor războiului în Victoria asupra fascismului și în cel de-al Doilea Război Mondial. La fel, va fi exprimată recunoștința pentru cei, care au muncit în spatele frontului și au îndurat frigul, spaima, foamea, precum și au reconstruit țara noastră de după război.

Surse financiare necesare pentru acoperirea inițiativei legislative în cauză constituie aproximativ 53,8 mln lei anual.

Deputat în Parlament

O. Podnarenco